

Polska wystawa w Czechosłowacji

Zamknięcie polskiej wystawy jubileuszowej w Moskwie przewidziane jest dopiero w drugiej połowie sierpnia, a już trwają intensywne przygotowania do otwarcia podobnej imprezy w Czechosłowacji. Ekspozycja pod nazwą „30 lat socjalistycznej Polski” zostanie zorganizowana na terenie praskiego Parku im. J. Fucika, przy Pałacu Zjazdów, od 14 do 27 października br.

Jej celem jest prezentacja do robku naszego kraju w zakresie potencjału gospodarczego.

Nie zabraknie też atrakcji dla publiczności. Przewiduje się m. in. otwarcie na terenach wystawowych restauracji: pn. „Karczma polska”, „koktajl-baru”, „Hortexu”, salonów kosmetycznych oraz zorganizowanie pokazów mody polskiej. (PAP)

Przed jubileuszem socjalistycznej Rumunii

23 sierpnia br. Socjalistyczna Republika Rumunii obchodzi swe 30-lecie. Rocznicę tę wyznacza data antyfaszystowskiego powstania w Rumunii.

Sierpień 1944 roku i wyzwolenie kraju przez wojska radzieckie zapoczątkowały w Rumunii głębokie przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne.

O osiągnięciach socjalistycznej Rumunii w minionym 30-leciu poinformował wczoraj na konferencji prasowej ambasador SRR w Polsce — Aurel Dăescu. (PAP)

W XXX rocznicę

Hołd pomordowanym poznańskim działaczom PPR

Dzisiaj mija 30 rocznica zamordowania przez hitlerowców na terenie byłego obozu koncentracyjnego w Zabikowie 11 działaczy Polskiej Partii Robotniczej. Oddali swe życie w chwili, gdy tak upragniona przez nich wolność zbliżała się do Poznania i Wielkopolski. Tu w Zabikowie, pod ścianą śmierci zostali rozstrzelani: Eugeniusz Augustyniak, Michał Bojczuk, Jakub Kaczmarek, Stefan Karpiak, Wacław Malinowski, Jan Mazurek, Roman Pasikowski, Jakub Przybylski, Tadeusz Weiner, Józef Zatorski i Jan Zgodziński. Wczoraj w przededniu tej tragicznej rocznicy odbyło się w Zabikowie zgromadzenie społeczeństwa miasta i powiatu poznańskiego.

Wokół pomnika, na którym napis głosi „Nigdy wojny”, stanęły poczty sztandarowe Komitetu Wojewódzkiego i Komitetu Powiatowego PZPR w Poznaniu, organizacji ZBoWiD-owskich, zakładów pracy. Żołnierze zaciągnęli warty honorowe pod pomnikiem i pod ścianą śmierci. Na zgromadzenie przybyli członkowie egzekutyw KW i KP PZPR w Poznaniu, postowie na Sejm, działacze ruchu robotniczego, generalicja, kombataneci, przedstawiciele młodzieży i zakładów pracy, rodziny i towarzysze walk bohaterów. Uczestnicy przyśpiewali „Pieśń o wolności”. W przededniu 30. rocznicy II wojny światowej —

- Wymiana pierwszych jeńców
- Odroczenie obrad w Genewie

Problem cypryjski

Rzecznik rządu cypryjskiego zakomunikował wczoraj, że żołnierze greckiej Gwardii Narodowej zaczęli wycofywać się z enklaw położonych w części wyspy zamieszkiwanej przez wspólnotę turecką. W Nikozji podano też do wiadomości, że w nocy z niedzieli na poniedziałek dokonano pierwszej wymiany jeńców wojennych. Stro na grecko-cypryjską przekazała społeczność turecko-cypryjskiej 13 osób. W ciągu dnia ma być dokonana dalsza wymiana.

Tymczasem trójstronna konferencja ministrów spraw zagranicznych W. Brytanii, Grecji i Turcji, która miała odbyć kolejne posiedzenie wczoraj rano, ponownie odroczyła obrady. W Genewie podano do wiadomości, że uchyleno to w celu przeprowadzenia rozmów prywatnych i dyskusji dwustronnych. (PAP)

WIELKOPOLSKI

Poznań, wtorek 13 sierpnia 1974

Nr 190 (9470)

Wyd. AB

Cena 50 gr

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Dokument o znaczeniu dla Europy i świata

Czwarta rocznica podpisania układu ZSRR-RFN

12 sierpnia 1970 r. został podpisany układ o normalizacji stosunków między Związkiem Radzieckim a Republiką Federalną Niemiec. Układ ten — jedno z ważnych ogniw w systemie porozumień, zmierzających do normalizacji stosunków między RFN a europejskimi krajami socjalistycznymi — ma ogromne znaczenie polityczne nie tylko na płaszczyźnie dwustronnej, lecz również w procesie odprężenia, zagwarantowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie.

Z Kissingerem i doradcami

Rozmowy prezydenta Forda

Prezydent USA Gerald Ford spotkał się w niedzielę z sekretarzem stanu Henry Kissingerem. Jedną z omawianych spraw był kryzys cypryjski.

G. Ford tego dnia skonsultował się również ze swymi doradcami w sprawie nominacji

wiceprezydenta. Zdaniem obserwatorów, obecnie największe szanse na to stanowisko mają przewodniczący Partii Republikańskiej George Bush oraz były gubernator Nowego Jorku Nelson Rockefeller.

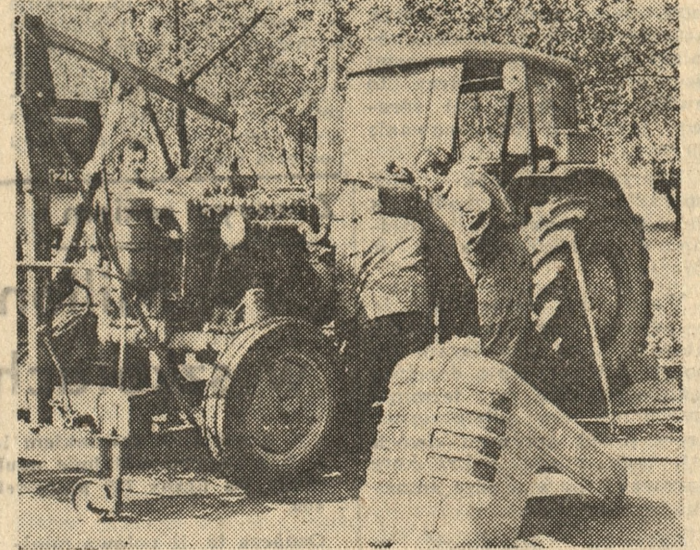
Z dużym zainteresowaniem obserwatorzy oczekują pierwszego oficjalnego przemówienia prezydenta Forda, które wygłosił w Kongresie dzisiaj w nocy czasu warszawskiego.

Rzecznik rządu RFN zakomunikował, że G. Ford w liście wystosowanym do kanclerza Helmuta Schmidta wyraził życzenie spotkania się z nim. Rzecznik dodał, że kanclerz otrzymał również list od amerykańskiego sekretarza stanu Henry Kissingera, który zapowiedział kontynuowanie dotychczasowej współpracy USA i RFN na forum międzynarodowym.

Dziennik „Sowietskaja Rossija” stwierdza w okolicznościowym artykule, że podpisany 4 lata temu układ zmienił brak zaufania i nieufności w stosunkach między państwami w zdrowe i konstruktywne podejście do problemów o charakterze dwustronnym, a także problemów międzynarodowych. Układ Moskiewski — pisze dziennik — w poważnej mierze przyczynił się do efektywnego rozwoju stosunków gospodarczych, kulturalnych i naukowo-technicznych między obu krajami. Stanowi on podstawę, na której zawarto wiele ważnych porozumień i kontraktów umożliwiających realizację wielkich wspólnych projektów w przemyśle. Współpraca ta przybrała nowe formy, takie jak kooperacja i wymiana informacji naukowo-technicznej, patentów i licencji.

Zawarcie układu między ZSRR a RFN — pisze „Sowietskaja Rossija” — pozytywne wpłynęło i wpływa na proces odprężenia, zwłaszcza na kontynencie europejskim. Po Układzie Moskiewskim nastąpiły układy RFN z Polską i Czechosłowacją. Czworostronne porozumienie w sprawie Berlina Zachodniego, podpisano i ratyfikowano układ o podstawach stosunków między RFN a NRD.

Związek Radziecki — pisze dziennik — popierał i zawsze gotów jest popierać pozytywne kroki rządu RFN, przyczyniające się do umocnienia pokoju i bezpieczeństwa europejskiego. **Dokończenie na str. 2**

W Zakładzie Naprawczym Maszyn Rolniczych w Tarnowie Podgórnym pracowali mechanicy — członkowie koła ZMS Nowe Miasto w Poznaniu. Ryszard Grochowski, Tadeusz Rudzki i Eugeniusz Kaizer naprawiają sprzęgło w ciągniku „Ursus”.
Fot. — T. Talarczyk

Każdy kłos na wagę chleba

25 000 młodych Wielkopolan pomagało przy żniwach

Deszczowa pogoda nadal przeszkadza żniwiarzom, a zbliżające się terminy siewów zbóż ozimych, zmuszają rolników do pracy w każdym dogodnym momencie, gdy tylko słońce trochę osuszy stojące w polu zboże.

W minioną niedzielę zadeklarowali swą pomoc przy żniwach członkowie wszystkich organizacji młodzieżowych. Padające w sobotę wieczorem deszcze uniemożliwiły w Poznaniu zwózkę zbóż od samego rana — dopiero w godzinach popołudniowych w niedzielę można było przystąpić do pracy.

W ciągu całej niedzieli 25 000 członków z wielkopolskich organizacji ZSMW, ZMS, SZSP, ZHP pomagało w zbiorach w

ramach ogólnopolskiej akcji „Każdy kłos na wagę złota”.

Do Tarnowa Podgórnego w powiecie poznańskim przyjechali członkowie organizacji ZMS z dzielnicy Nowe Miasto w Poznaniu — pracownicy Zakładu Naprawczo-Produkcyjnego Mechanizacji Rolnictwa i Poznańskiej Fabryki Maszyn Żniwnych. Przywieźli ze sobą narzędzia i części zamienne do traktorów oraz innych maszyn rolniczych. Przez całą niedzielę pracowali w Zakładzie Naprawczym Maszyn Rolniczych w Tarnowie Podgórnym oraz w warsztatach okolicznych kółek rolniczych i MBM-ów. Naprawili 3 kombajny, 3 snopowiązałki i 7 ciągników, dokonali przeglądu wielu innych maszyn. Dzięki ich pomocy w niedzielę po południu, wszystkie te maszyny mogły wyjść do pracy w polu.

W POM Sarnowa w powiecie kościańskim brigada remontowa ZSMW usunęła awarię w dwóch kombajnach i jednej snopowiązałce. 14-osobowa brigada żniwna ZSMW pracowała w Łagowie w gminie Krzywiń (pow. Kościan), u dwóch starszych rolników: Stefana Gubińskiego i Jana Matuszczaka.

W PGR Młodziejów w powiecie wrzesińskim miejscowe koło ZSMW pracowało przy zwózce słomy, a członkowie koła ZSMW w Białej Panieńskiej (gmina Rychtal, pow. Konin), pracowali u rolnika inwalidy Antoniego Świdorskiego przy koszeniu owsa. Studenci poznańskiej WSE pracowali przy suszeniu zboża w PGR Działów w powiecie gnieźnieńskim.

Z uwagi na niekorzystne warunki atmosferyczne, niektóre grupy młodzieży nie mogły w minioną niedzielę podjąć zaplanowanych prac. Rolnicy usłyszeli jednak deklaracje od młodych, że gdy tylko pogoda na to pozwoli — będą służyć swoją pomocą. (tt)

Polsko-radziecka współpraca w ściganiu zbrodni hitlerowskich

W tym tygodniu mija 30 lat od powołania w Lublinie przez PKWN — w porozumieniu z rządem ZSRR — Polsko-Radzieckiej Komisji dla Zbadania Zbrodni Niemieckich.

Jednym z pierwszych działań tej komisji było zebranie

dokumentacji i materiałów do wodomów w sprawie zbrodni popełnionych w obozie zagłady na Majdanku. Dzięki temu już w październiku mógł się odbyć w Lublinie proces przeciwko 6 funkcjonariuszom załogi tego obozu, a w następnym miesiącu — proces szefa krematorium na Majdanku. Z inicjatywy komisji utworzono też Państwowe Muzeum na Majdanku.

Należy dodać, że utworzenie tego organu pozwoliło na szerokie korzystanie z ogromnej dokumentacji o zbrodniach hitlerowskich — zgromadzonej przez prokuraturę wojskową Armii Radzieckiej, szczególnie przy I froncie białoruskim i I froncie ukraińskim.

We wrześniu 1944 r. PKWN powołał Komisję do Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce, zalecając obiecie przez nią działalność całego obszaru Polski. W marcu 1945 r. uchwałą Prezydium KRN utworzona zo

Dokończenie na str. 2

Psychoza militarna w Tel-Awiewie

Prasa libańska pisze o rozpętaniu przez Izrael psychozy militarystycznej. W Bejrucie przypominają się oświadczenia ministra obrony Izraela, Szimona Peresa, w którym zapowiedział on przeprowadzenie w najbliższym czasie jednodniowej „próbnej” mobilizacji wszystkich rezerwistów. (PAP)

Wystrzelono „Kosmos - 672”

Wczoraj wystrzelono w Związku Radzieckim kolejnego sztucznego satelitę Ziemi „Kosmos-672”. Agencja TASS informuje, że wszedł on na orbitę okołoziemską, a zainstalowana na pokładzie aparatura pracuje normalnie.

Zgon C. Foucheta

W szpitalu w Genewie zmarł w niedzielę, w wieku 63 lat C. Fouchet, były minister i dyplomata Francji. Był m. in. szefem resortu oświaty i spraw wewnętrznych w okresie sprawowania władzy przez gen. de Gaulle'a. Pełnił służbę dyplomatyczną w wielu krajach, m. in. w Związku Radzieckim i Polsce.

Powódzie w Bangladeszu

Według nie potwierdzonych informacji, liczba ofiar śmiertelnych powodzi, które od dwóch miesięcy utrzymują się w większej części Bangladeszu, wzrosła do ponad 2.500. W sumie powódź nawiedziła 17 spośród 19 okręgów tego kraju. 2/3 ziemi znajduje się pod wodą. Tak trudnej sytuacji nie notowano jeszcze nigdy dotąd w Bangladeszu.

Katastrofa lotnicza w Afryce

W niedzielę, późnym wieczorem w odległości 40 km na wschód od Wagadugu rozbił się samolot malijskich linii lotniczych. Z niewiadomych przyczyn spadł on na przysmusowo. Na pokładzie znajdowało się 60 osób, spośród których 46 poniosło śmierć. Rannych odwieziono do szpitala w Wagadugu.

USA, H. Kissingerem. Zostanie też prawdopodobnie przyjęty przez prezydenta G. Forda. Celem pobytu Fahmiego w Waszyngtonie jest przygotowanie wizyty, jaką ma złożyć w listopadzie br. w USA prezydent Egiptu A. Sadat.

Wiec antyfaszystowski

W niedzielę odbył się we Florencji wielki antyfaszystowski wiec ludności z okazji 30 rocznicy wyzwolenia miasta od faszystowskich okupantów. Organizato

PAP RADIO-INFWE-TEL EFONEM
RADIO-INFWE-TEL EFONEM-PAP
INFWE-TEL EFONEM-PAP
TEL EFONEM-PAP
PAP RADIO-INFWE-TEL EFONEM-PAP
RADIO-INFWE-TEL EFONEM-PAP

rami wiecu było zrzeszenie byłych partyzantów włoskich i demokratyczne partie republiki. W wiecu wzięli udział mieszkańcy Florencji, weterani wojenni, delegacje z innych miast włoskich.

Prowokacja zbrojna Sajgonu

Według doniesień z Wietnamu Południowego w północnej jego części utrzymuje się napięta sytuacja. Wywołały ją prowokacje wojskowe reżimu sajgońskiego, wymierzone przeciwko terenom wyzwolonym. Jaskrawym naruszeniem porozumienia paryskiego w sprawie Wietnamu były zmasowane bombardowania przez lotnictwo sajgońskie wielu wyzwolonych okręgów na północ od Sajgonu.

przebywająca na wakacjach w Polsce.

Kompania honorowa Ludowego Wojska Polskiego prezentowała broń. Orkiestra odegrała hymn państwowy. Zgromadzenie otworzył prezes Zrządu Okręgowego ZBoWiD w Poznaniu — Marian Jakubowicz. Następnie do zebranych przemówił sekretarz KW

Dokończenie na str. 2

Nagroda dla polskiego filmu

W Locarno (Szwajcaria) zakończył się XXVII Międzynarodowy Festiwal Filmowy. Na festiwalu tym sukces odniósł polski film „Palec boży” — reżyserii A. Krauze. Wraz z filmem angielskim „Bigger Splash” reż. J. Hazana otrzymał on drugą nagrodę — „Srebrnego lamparta”. Pierwszą nagrodę — „Złotego lamparta” przyznano węgierskiemu filmowi „Ulica Strażacka 25” reż. I. Szabó.

EWG uznała Gwineę-Bissau

Dziewięciu członków Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej po stanowilo uznać rząd Gwinei-Bissau. Taki komunikat w imieniu „dziewiątki” ogłosiło wczoraj francuskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Sesja komitetu ONZ

W Genewie rozpoczęła się wczoraj X sesja Komitetu ONZ ds. Likwidowania Dyskryminacji Rasowej. Wśród spraw, jakie omówi komitet znajduje się raport o realizacji programu ONZ walki przeciwko rasizmowi i dyskryminacji rasowej. Sesja rozpatrzy różne petycje ludności terytoriów powierniczych. Potrwa ona do 30 sierpnia.

Fahmi w Waszyngtonie

Wczoraj przybył do Waszyngtonu minister spraw zagranicznych Egiptu, I. Fahmi. Przeprowadził on rozmowy z sekretarzem stanu

Wielu amnestionowanych podjęło już pracę

Mina niedługo 4 tygodnie od uchwalenia ustawy o amnestii. W dalszym ciągu odbywają się zwolnienia z zakładów karnych osób amnestionowanych.

Jak informują korespondenci PAP, wielu zwolnionych podjęło już zatrudnienie. Olsztyńscy więźniowie, którzy mieli dobre rozumienie szans, jaką dało im ludowe państwo. Już od pierwszych dni po opuszczeniu zakładów karnych starają się swym postępowaniem wykazać, że nie zmarnują tej szansy. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej sprawy, jaką jest podejmowanie pracy.

Zdarzają się jednak — choć sporadycznie — przypadki lekceważenia obowiązku zatrudnienia i niezgłaszania się do pracy.

Warto więc przypomnieć, że — zgodnie z ustawą — osoby, które zostały zobowiązane do podjęcia pracy i nie dopełnia tego obowiązku w terminie trzech miesięcy lub przerwa pracę przed upływem dwóch lat, będą musieli odbyć karę darowaną im w drodze amnestii.

Aktywna działalność w związku z amnestią podjął Polski Komitet Pomocy Społecznej. Współdziałając z organami wymiaru sprawiedliwości, milicją, wydziałami zatrudnienia i spraw socjalnych oraz zdrowia i opieki społecznej.

PKPS zajął się tym, by osoby zwolnione w trybie amnestii nie były pozostawione same sobie.

Dotychczas zgłosiło się do placówek PKPS blisko 1000 osób. Pomaga się im głównie w rozwiązywaniu problemów bytowych, organizuje pomoc dla ludzi chorych czy niezdolnych do pracy. Jeśli trzeba — zapewnia się także okresowe wyżywienie — np. do czasu podjęcia pracy.

Z nowym rokiem

Milion dzieci w szkołach gminnych

Z pierwszym dzwonkiem lekcyjnym w zbiorczych szkołach gminnych podjęcie nauki ponad milion dzieci wiejskich. Do liczby 723 placówek tego typu przybędzie ponad 400.

Oznacza to, iż połowa miejscowości gminnych w kraju posiadać będzie zorganizowane z myślą o przyszłości i nowoczesności, szkoły zbiorcze.

Przebudowa oświaty na wsi — to jeden z podstawowych kierunków przygotowań refor-

Większe wymagania od wszystkich użytkowników jezdni

Rozmowa z I prezesem Sądu Najwyższego — J. Bafią

W Sądzie Najwyższym trwają prace nad „wytycznymi wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej w sprawach o przestępstwa drogowe”. Niektóre związane z tym kwestie przedstawił I prezes SN Jerzy Bafia w rozmowie z dziennikarzem Polskiej Agencji Prasowej.

Na pytanie — czy rozwiązywanie kwestii o kierowcy jako praktycznie głównym winowajcy — J. Bafia podkreślił niewątpliwie potrzebę podjęcia energiczniejszych środków przeciwdziałania wypadkom. Coraz bardziej zacie-

ra się różnica odpowiedzialności między kierowcą a innymi użytkownikami jezdni, w tym i pieszych. Wymagania będą więc rosły również wobec pieszych. W orzecznictwie karnym coraz częściej są już przypadki pociągania do odpowiedzialności innych użytkowników jezdni (np. pieszych, rowerzystów, woźniców), bądź winnych spowodowania zagrożenia na jezdni (np. zakładu wypuszczającego na trasę niesprawnego pojazdu, służby konserwacji dróg czy rodziców pozwalających chodzić samopas dzieciom po drogach szybkiego ruchu).

Chcemy stworzyć w „wytycznych” punkty wyjścia poza klasyczną już formułę odpowiedzialności dyspozytora za kłopoty pracy.

Odpowiadając na pytanie — czy, z drugiej strony, nie powinno się ostrzeżenie karać za nietrzeźwość kierowców, szczególnie zawodowych — I prezes SN stwierdził wyraźnie, że nietrzeźwość sprawcy przestępstwa drogowego jest zawsze okolicznością obciążającą i dotyczy to w szczególnym stopniu kierowców zawodowych. Jest to taki sam wymóg trzeźwości zawodowej, jak wobec chirurga dokonującego operacji. Za wypadek w stanie nietrzeźwości, zwłaszcza z ciężkimi następstwami, należałoby rzeczywiście zastosować politykę karną. Przepisy o ruchu drogowym — kontynuował I prezes — są sprawą małą, a ich edukacja powinna być powszechna i trwała. „Wytyczne” stabilizują tę dziedzinę prawa, podnoszą jej autorytet, udzielają wykładni prawa.

Generalną intencją „wytycznych” jest uczynienie dalszego kroku w kierunku zróżnicowania odpowiedzialności w zależności od charakteru wypadku. Chodzi o wyraźniejszą linię podziału. Do sądów powinny trafić sprawy o poważne naruszenie przepisów, które miały daleko idące konsekwencje. Zaś wobec typowych drobnych, czy średnich zdarzeń na drogach — wynikających z masowości ruchu — powinny wystarczyć normy z kodeksu wykroczeń, nastawionych głównie, choć nie tylko, na grzywnę. A grzywna, i to wysoka, jest niezłym hamulcem przeciw łamaniu prawa drogowego.

Ustosunkowując się do przed stawianych przez dziennikarza i podzielanych przez wielu specjalistów wątpliwości co do słuszności wprowadzonej niedługo „zasady ograniczonego zaufania” oraz „szybkości bezpiecznej” — J. Bafia stwierdził m. in.:

— Kwestia ta ma różne aspekty. Zasadę tę powinno się rozumieć jako jedną z zasad bezpieczeństwa ruchu.

— Są takie zdarzenia w ruchu drogowym, w których winy nie jest podzielona — i to dość często. Próba przerzucenia winy na jedną stronę nie może być w zgodzie z poczuciem sprawiedliwości. Nie tak też należy rozumieć zasadę ograniczonego zaufania.

— Zasada ta jest apelem, a równocześnie wymogiem stawianym wszystkim użytkownikom dróg o korzystanie z nich w sposób rozważny i ostrożny, dostosowany do konkretnych warunków. Ponadto mylnie jest twierdzenie, iż „jeździć bezpiecznie” — to tylko wolno: współczesna nowoczesna struktura ruchu wymaga dziś często czegoś wręcz odmiennego. Nie jestem więc zdania, że zasada ta jest nieaktualna.

W sądzie zasada ta nie może prowadzić do zamazywania obrazu rzeczywistości. Ocena, czy kierowca jechał z „szybkością bezpieczną” — czyli ostrożnie i rozważnie — nie może opierać się tylko na faktach, że wypadek nastąpił. Będziemy się domagać w „wytycznych”, by przesłanką odpowiedzialności uczynić naruszenie konkretnych przepisów ruchu drogowego.

Uchwalenia „wytycznych” można oczekiwać jesienią tego roku. Chcemy — powiedział I prezes SN — aby były one dokumentem całościowym, by dały wykładnię wszystkich przepisów dotyczących przestępstw i wykroczeń drogowych, by zajęły się polityką karną i rozstrzygnęły różne tendencje. (PAP)

W hołdzie pomordowanym

Dokończenie ze str. 1

PZPR, przewodniczący Rady Narodowej Poznania — Alfred Kowalski. Mówca powie, że m. in.: Czym dzisiaj pamięć członków PPR zamordowanych przed 30 laty, jak również tych, którzy walczyli o nową wolną, socjalistyczną Polskę. Oni to w warunkach strasznego terroru wcielali w życie deklarację programową PPR z listopada 1943. Stawiała ona przed partią i całym narodem zadanie zdecydowanej walki z okupantem hitlerowskim.

Następnie omówił rolę i znaczenie PPR w tworzeniu życia państwowego i politycznego w Wielkopolsce oraz jej

Polsko-radziecka współpraca

Dokończenie ze str. 1

stała główna komisja, która do dziś zajmuje się badaniem zbrodni hitlerowskich w naszym kraju.

Zarówno w pierwszych latach działalności jak i obecnie główna komisja ściśle współpracuje z odpowiednimi organami radzieckimi: prokuraturą ZSRR i Nacelnym Zarządem Archiwów przy Radzie Ministrów. Spośród dokumentów uzyskanych z ZSRR szczególną wartość przedstawiały materiały dotyczące obozów jeńców wojennych w Łambinowicach oraz wielu obozów koncentracyjnych, m. in. Oświęcimia, Gross-Rosen, Stutthofu, Bełżca, Ravensbrück, Buchenwaldu i Sachsenhausen. Prokuraturze radzieckiej główna komisja przekazała wiele dokumentów dotyczących hitlerowskich zbrodni na obywatelach ZSRR.

Współpraca Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce z prokuraturą ZSRR, jak i organami innych bratnich krajów, ma istotne znaczenie dla prowadzonych śledztw i pozwala skutecznie ścigać zbrodniarzy hitlerowskich. (PAP)

Czwarta rocznica

Dokończenie ze str. 1

skiego oraz rozwoju dwustronnych stosunków, korzystnych dla obu stron. Jeszcze jednym tego świadectwem jest wyznaczona na połowę września br. wizyta w RFN ministra spraw zagranicznych ZSRR, Andrieja Gromyki, na zaproszenie rządu zachodniemieckiego.

Dziennik „Prawda” zamieścił artykuł zachodniemieckiego publicysty Fritza Holla, który pisze m. in., że czas potwierdzić ogromne znaczenie układu między Związkiem Radzieckim a RFN. (PAP)

19-24 sierpnia w Budapeszcie

Światowy kongres ekonomistów

W dniach 19-24 sierpnia obradować będzie w Budapeszcie IV Światowy Kongres Międzynarodowego Towarzystwa Ekonomicznego. Po raz pierwszy miejscem tej rangi spotkania przedstawicieli nauk ekonomicznych — będzie kraj socjalistyczny. Trzy poprzednie kongresy obradowały: w Rzymie (1956 r.), Wiedniu (1962 r.) i Montrealu (1968 r.). Wśród 2000 ekonomistów z całego świata uczestniczyć będzie 60-osobowa delegacja polska z prof. Józefem Pajestką.

Główny temat tegorocznego kongresu to: „Ogólnosiłowa, regionalna i sektorowa integracja gospodarcza”.

Honorowym protektorem kongresu jest premier Węgier Jenő Fock. Komitetowi programowemu przewodniczy Fritz Machlup z USA, a w jego skład wchodzi prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego prof. Józef Pajestka. (PAP)

Badania stanu środowiska naturalnego

Studenckie lato naukowe

Około 10 000 studentów uczestniczy tego lata w obozach naukowo-badawczych. Przeszło połowa z 500 obozów zakończyła działalność w lipcu.

Problematyka badań prowadzonych przez studentów jest bardzo różnorodna i zależy nie tylko od zainteresowań naukowych młodzieży, ale także od uczelnianych planów badań, potrzeb terenowych władz administracyjnych, współpracujących z uczelniami zakładów pracy, instytucji naukowych czy organizacji. Prace studentów koncentrują się jednak głównie wokół spraw związanych z ochroną środowiska naturalnego, przeobrażeń gospodarczych i społecznych wsi, spraw, którymi żyje młodzież.

Szeroko rozwinęło w tym roku działalność zgrupowanie młodych naukowców w Jeziorze w woj. poznańskim. Studenci z różnych uczelni i różnych kierunków studiów prowadzą tam wspólnie badania, mające na celu otrzymanie całościowego obrazu stanu środowiska naturalnego w rejonie tej miejscowości. Podobne centrum naukowe działa w Kozienicach gdzie — wraz z uruchomieniem elektrowni — wzrosło niebezpieczeństwo zanieczyszczenia równowagi w środowisku naturalnym.

Czarnobylskie zgrupowanie „Intercamp”, w którym uczestniczą polscy i zagraniczni studenci, również zajmuje się problemami przyrodniczymi.

Studenci uczelni Wybrzeża zajęli się problemami dotyczącymi właściwego wykorzystania i ochrony wód Bałtyku.

Ponad 1500 studentów, wrocławskich zorganizowało 75 obozów, z których większość zlokalizowana

jest na terenie Kotliny Kłodzkiej i Jeleniogórskiej oraz w rejonie Zagłębia Lubńskiego. Młodzież prowadzi badania nad zagospodarowaniem turystycznych miejscowości, ochroną środowiska naturalnego, a także nad wybranymi problemami socjologicznymi dynamicznie rozwijającej się aglomeracji miejskiej zagłębia miedziowego.

W Koninie zakończył działalność interdyscyplinarny oboz naukowy, na którym poznawczy, warsztatowy i oświatowy studenci przeprowadzili badania tamtejszego środowiska naturalnego. Na zlecenie Instytutu Kształtowania Środowiska zajęto się głównie skutkami emisji przemysłowych hut aluminium w Malinówce k. Konina. Z obozu przywieziono wiele cennych materiałów, które po opracowaniu zostaną przekazane władzom powiatu konińskiego oraz Ministerstwu Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska. (PAP)

„Koziołki” placą

25, 36, 41, 44, 49 dod. 33

W 900 grze, której losowanie odbyło się 11 bm, wpłynęło 152.798 zakładów wartości: 458.394 — zł. Fundusz wygranych wynosił: 332.116 — zł.

Stwierdzono: 1 „czwórka z liczbą dodatkową” w kol. 8 w Poznaniu w wysokości 22.519 — zł; 9 „czwórek” po 5.093 — zł; 26 „trójek premiiowanych” po 209 — zł; 435 „trójek” po 109 — zł; 713 „dwójek premiiowanych” po 22 — zł; 7.268 „dwójek” po 8 — zł.

Na czterydziśmiokrotnie końcówki banderoli 2205 stwierdzono: 5 premii po 1.000 — zł, 40 premii po 100 — zł, na trzydziśmiokrotnie końcówki banderoli (wynika z kolekturach).

Poznańska Gra Liczbowa „Koziołki” organizuje w dniu 18 bm. kolejne losowanie, na które ufundowała specjalne nagrody: — na czterocyfrową końcówkę banderoli premie po 1.000 — zł; — na trzy cyfrową końcówkę banderoli premie po 100 — zł.

Losowanie 901 gry odbędzie się 18 bm. w Ostrzeszowie na Rynku o godzinie 12.

5419-K1

„Toto-Lotek”

I losowanie

8, 9, 19, 31, 34, 38 dod. 5

II losowanie

4, 8, 23, 27, 28, 41 dod. 29

Końc. banderoli 164858 i 4858

Eksplozja gazu ziemnego w CSRS

W odległości 40 m od wieży wieńcowej w jednej z miejscowości słowackich w okręgu Bratysławy z niewiadomych przyczyn eksplodował gaz ziemny. Płomień wystrzelił na wysokość 150 m. Straż pożarna natychmiast przystąpiła do tłumienia ognia.

Jak informuje bratysławski korespondent agencji CTK, ofiar w ludziach nie było.

Wyrok sądu NRD

Sąd Okręgowy we Frankfurcie nad Odrą skazał obywatela RFN Friedricha Weissbartha na cztery i pół roku więzienia za działalność antypaństwową.

Skazany należał do szajki, która ułatwiała różnym osobom nielegalne przekraczanie granic NRD. Aresztowano go w związku z naruszeniem przepisów o tranzyście.

LOGODA

Zachmurzenie umiarkowane i miejscami opady przelotne oraz lokalnie burze. W godzinach popołudniowych na zachodzie stopniowy wzrost zachmurzenia i możliwe opady deszczu. Temperatura maksymalna od 20 do 24 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane, przeważnie południowo-zachodnie.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował: Włodzisław Nentwig

GŁOS WIELKOPOLSKI: Poznań, ul. Grunwaldzka 19 Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań Redaguje i kieruje: Marian Flejsterowicz (zastępca redaktora naczelnego) Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji) Kazimierz Marcinkowski Wiesław Porzycki (redaktor naczelny) Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.

Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy Dział łączności z czytelnikami 657-18 Sekretariat redaktora naczelnego 454-09 Zastępca red. naczelnego 657-18 Sekretarz redakcji 648-85 Dział miejski 659-39 Redakcja nocna 430-73 453-31 Wydawca Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa - Książka - Ruch” i Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań tel. 659-16 Za treść terminu druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Rekopiesów nie zamówionych nie zwracamy. Druk PZG Im. M. Kasprzaka - Poznań.

Prenumerata: wpłaty na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocznik (104 zł) rok (208 zł), przyjmuje to pośrednictwem blankietów PKO. Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa - Książka - Ruch” ul. Zwirzyńskiego 9, 60-813 Poznań na konto PKO nr 5-6-151, ponadto listonosze i urzędy pocztowe. Indeks nr 35029 F-16

ZA CENĘ ŻYCIA

Dzisiaj przypada 30 rocznica wykonanej w żabikowskim obozie koncentracyjnym egzekucji na 11 członkach Polskiej Partii Robotniczej. Zostali oni skazani na śmierć przez hitlerowskie sądy za działalność w Poznaniu i na terenie Wielkopolski. Historii Polskiej Partii Robotniczej w okresie okupacji na terenie naszego województwa poświęcamy kolejny artykuł.

W końcu 1943 roku poznańska organizacja PPR przystąpiła do organizowania oddziału zbrojnego. Ramieniem zbrojnym PPR w Wielkopolsce — tak jak i na pozostałych ziemiach Polski — była Gwardia Ludowa. Na początku 1944 roku pierwsza kompania GL liczyła około 60 osób. Jej komendantem został wybrany Antoni Ratajczak — „Kosiba”. Miała ona za zadanie ochraniać organizację partyjną i przygotowywać powstanie zbrojne w Wielkopolsce. Pod koniec 1943 r. Sztab Główny Gwardii Ludowej dostarczył KM PPR w Poznaniu plan wybuchu powstania. Jednakże jego realizacja wymagała koncentracji wszystkich sił walczących z okupantem. Przedsięwzięcie prace w tym kierunku zostały gwałtownie zahamowane.

W grudniu 1943 roku i w styczniu 1944 roku hitlerowcy wpadli na tropy łódzkiej organizacji PPR i aresztowali znaczną liczbę jej członków. Aresztowania łódzkie naprowadziły okupantów na ślad działalności PPR w Wielkopolsce. W marcu 1944 roku aresztowano Jana Zgodzińskiego, a dwa miesiące później Romana Pasikowskiego. Aresztowanie dwóch członków PPR wywołało reakcję łańcuchową. Nastąpiła fala aresztowań, w których wyniku pozbawiono wolności 133 członków partii. Zo stało aresztowane całe kierownictwo Komitetu Miejskiego Polskiej Partii Robotniczej w Poznaniu, liczni szeregowi członkowie partii i ich rodziny. Uwięzieni zostali poddani torturom fizycznym i moralnym. Nieliczni, którzy pozostali przy życiu wspominali:

„W Domu Żołnierza (wówczas siedziba gestapo) — przyp. K. R.) skonfrontowano mnie z innymi towarzyszami. Twierdziłem, że ich nie znam. Zbili mnie do nieprzytomności, obalano zimną wodą i zamknęli to w niewielkiej ubikacji. Przez kilka dni ponawiano przesłuchania. Stosowano różne tortury, do słynnej „Maryski” włącznie, polegającej na przywiązaniu do koła w celu uniemożliwienia delikwentowi przy biciu. Niezmiennie powtarzałem, że nie wiem nic o żadnej organizacji podziemnej”.

Zaś drugi z żyjących działaczy PPR w swoich wspomnieniach pisze:

„(...) w drewnianym baraku, tłoczyło się w nieludzkiej ciasnocie około 200 osób. Zastaliśmy tam prawie wszystkich działaczy ówczesnej PPR w Poznaniu. Co dzień rano wywoływano nazwiska osób, które miały udawać się na przesłuchanie w gestapo. Z przesłuchań tych ludzie wracali pobici w najstraszliwszy sposób, wielu przywożono nieprzytomnych (...)”.

W lipcu 1944 roku gestapo zakończyło całość śledztwa i sądy SS wydały wyroki. Po strasznych torturach, w dniu 13 sierpnia 1944 roku zostało rozstrzelanych w obozie żabikowskim 11 członków — czołowych działaczy PPR w Wielkopolsce: Eugeniusz Augustyniak, Michał Bojczuk, Jakub Kaczmarek, Stefan Karpiak, Wacław Malinowski, Jan Mazurek, Roman Pasikowski, Jakub Przybylski, Tadeusz Weinert, Józef Zatorski i Jan Zgodziński. A oto jak te tragiczne wydarzenia opisuje Franciszek Nowak:

„Pewnej niedzieli w godzinach popołudniowych przybył komendant z trzema esesmanami. Z jednej z celii wyprawiono trzech mężczyzn. Każdy z nich otrzymał po 25

kijów, kopnięcie w twarz, a następnie związano ich łańcuchami za szyję i ręce. Komendant oznajmił im krzykiem, że każde ich rozkuć wówczas, gdy zdechną. Dowie

Fragment obozu karno-śledczego poznańskiego gestapo w Żabikowie. Na pierwszym planie tablica z napisem: „Kto przekroczy linię zostanie bez uprzedzenia rozstrzelany”.

Fot. — Archiwum

działem się, że byli to Wacław Malinowski, Roman Pasikowski i Stefan Karpiak. Rozkuć ich po tygodniu, gdy gestapo zażądało ich na ostatnią rozprawę. Do swych cel już nie wrócili. Wieczorem, 13 sierpnia 1944 roku usłyszeliśmy jedenaście serii wystrzałów. Po kilkunastu dniach jeden z esesmanów chwalił się, że sam rozstrzelał jedenastu komunistów, którzy ginąc krzykali: „Niech żyje Polska Partia Robotnicza!”.

Już uprzednio, 17 maja hitlerowcy zamordowali Wacława Dizmana, 15 czerwca Antoniego Ratajczaka a 14 sierpnia Zbigniewa Migale. Pozostałych aresztowanych wywieziono do obozów koncentracyjnych na terenie Niemiec. Zginęło w nich około 80 działaczy, z których przetrwały cząstką większość stanowili członkowie PPR.

A oto nazwiska niektórych pomordowanych: Józef Adamski, Ludwik Andrzejewski, Antoni Bartoszewski, Szczepan Biegalka, Marian Brodziak, Sylwester Bąk, Walenty Cebulski, Roman Cechmanowicz, Stanisław Danielak, Stanisław Dzikowski, Józef Dolski, Stanisław Doszpił, Jan Faustman, Jakub Jakubowski, Jan Kaźmierczak, Jan Kerber, Maksymilian Klichy, Ignacy Kolibabka, Władysław Kosiński, Marian Kruszczyński, Jan Kotula, Ignacy Kurowski, Michał Lisiecki, Jan Majchrzak, Stanisław Niedbalski, Stefan Niezbecka, Jan Panek, Stanisław Piękniewska, Franciszek Pińczak, Edmund Pietruszewski, Kazimierz Pralać, Lech Przybecki, Jakub Rajczak, Józef Rybarczyk, Władysław Skóra, Henryk Skóra, Józef Skrzypek, Stanisław Sobkowiak, Józef Surma, Józef Stróziński, Władysław Szukowski, Jan Świergiel, Ludwik Szczepaniak, Edward Tomczak, Michał Wilczak, Franciszek Zielewicz i Jan Zechliński. Wszyscy oni złożyli swe życie ojczyźnie w ofierze, w chwili, gdy upragniona przez nich wolność zbliżała się do Wielkopolski szybkimi krokami. Przypomina o tym tablica, wmurowana w ścianę Domu Żołnierza w Poznaniu, z następującym napisem: „Wiec na chwałę najlepszym synom Ojczyzny, którzy pod wodzą Polskiej Partii Robotniczej, kontynuatorów walki KPP złożyli swe życie w walce z ty-

rania faszyzmu hitlerowskiego, za sprawę niepodległości naszej Ojczyzny i wyzwolenia ludu pracującego”.

Mimo rozbicia na skutek aresztowań hitlerowskich konspiracyjnej organizacji PPR w Wielkopolsce, już od pierwszych dni po wyzwoleniu tych ziem partia rozwijała się niezwykle dynamicznie. Do pracy partyjnej włączali się działacze ruchu robotniczego, którzy wracali z tzw. Generalnej Guberni i z obozów koncentracyjnych.

Polska Ludowa, z której jesteśmy dumni dzisiaj wszyscy — powstała, rozwinęła się z inspiracji Polskiej Partii Robotniczej. Jej działacze już w okresie okupacji swoją walką i poświęceniem kładli podwaliny dnia dzisiejszego.

KAZIMIERZ ROBAKOWSKI

*) M. Olszewski, „Działalność komunistycznego ruchu podziemnego w Wielkopolsce, w okresie okupacji hitlerowskiej”. W: XX rocznica powstania PPR, Poznań 1962, Kartki Robotniczych Wspomnień. Wybór i opracowanie A. Czubiński i M. Olszewski. Wydawnictwo Poznańskie 1972.

ŁUDZIE I WYDARZENIA

Do piątku, 9 sierpnia br. przez 301 dni był pierwszym w historii Stanów Zjednoczonych wiceprezydentem mianowanym, a nie wybranym. Przed 12 października 1973 roku, kiedy objął to stanowisko, w przypadkach gdy wiceprezydent ustępował ze stanowiska (zeszłoroczna dymisja Spiro Agnew była drugą w historii USA) albo też obejmował stanowisko prezydenta z powodu śmierci szefa państwa (np. Harry Truman w 1945 r. po śmierci Franklina Roosevelta czy Lyndon Johnson w 1963 r. po zamordowaniu Johna Kennedy'ego) — Waszyngton do najbliższych wyborów odbywał się bez wiceprezydenta. Dopiero w 1967 roku weszło w życie uzupełnienie do konstytucji zezwalające prezydentowi na mianowanie wiceprezydenta w razie powstania wacatu, z zastrzeżeniem jednak, że nominacja ta wymaga aprobaty Kongresu. Taką właśnie nominację na wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych otrzymał Gerald Ford, w październiku ubr. Teraz natomiast, obejmując urząd prezydenta po rezygnacji Richarda Nixona — Gerald Ford jest pierwszym w historii USA szefem państwa pochodzącym nie z wyborów lecz z nominacji. I temu z kolei przypadnie wystąpić z nominacją wiceprezydenta, co będzie wymagało zatwierdzenia przez Kongres (członków Izby Reprezentantów i Senatu).

Kiedy Gerald Ford obejmował urząd wiceprezydenta, chętnie podkreślano, iż nie wchodził się z tym duże uprawnienia; wiceprezydent nie jest nawet lokatorem Białego Domu — siedzi by prezydentów. Nawet stosunków amerykańskich podkreślano, że nominacja Gerald Forda była mało oczekiwana i nastąpiła głównie dlatego, że nikt spośród kandydatów partii republikańskiej

Filar pasażerskiej komunikacji

Jednym z podstawowych i niezawodnych środków komunikacji masowej jest nadal autobus. Polski przemysł motoryzacyjny nie ma zbyt długiej historii, a w przypadku produkcji autobusów nie mieliśmy — praktycznie biorąc — żadnych doświadczeń. Mimo ogromnych trudności z dużą energią przystąpiliśmy w latach powojennych do prac nad podjęciem produkcji rodzimych autobusów.

Rok 1971 otworzył ważny okres w rozwoju przemysłu motoryzacyjnego. Rozbudowa i budowa nowych zakładów oraz dalekowszerna polityka gospodarcza przyniosła rychło zasadnicze zmiany na lepsze. W dziedzinie produkcji autobusów ostatnie lata owocują szczególnie obficie i wiele wskazuje na to, że w niedługim czasie Polska może stać się jednym z najpoważniejszych producentów autobusów na świecie.

WŁASNE KONSTRUKCJE

Obecnie produkowane są w kraju dwa podstawowe typy autobusów: średnie i duże. Autobusy średnie pod nazwą „Autosan” H9 o długości około dziesięciu metrów, w zależności od odmiany — miejskiej, międzymiastowej lub turystycznej — mogą przewozić odpowiednio 70, 40 i 33 osoby.

Jest to całkowicie polska konstrukcja, która zastąpiła dotychczas produkowane w tej fabryce autobusy H 100. Zespoły podwozowe autobusu w znacznej mierze zunifikowano z samochodem ciężarowym „Star” 200. Zastosowano silnik wysokoprężny, zapewniający dużą trwałość i niskie koszty eksploatacji. Bogato przeszklone nadwozie, przebadane w tunelu aerodynamicznym zapewnia małe opory jazdy i dobre warunki wentylacji. Izolacja akustyczna i ciepła w połącze-

niu ze skutecznym systemem ogrzewania zapewniają komfort w każdych warunkach klimatycznych. Miękkie fotele pokryte skayem lub tkaniną, na specjalne życzenie odbiorcy mogą być wyposażone w regulację kąta pochylecia oparcia i zmiany wysokości siedzenia. Bagażnik podpodłogowy przechodzący przelotowo w poprzek całego autobusu pozwala pomieścić wszystkie uciążliwe bagaże. Z racji niezbyt wielkich rozmiarów można z dużym powodzeniem eksploatować w małych aglomeracjach. Produkcja tego autobusu została już w Sanoku podjęta, a rok 1975 przyniesie wielokrotne jej zwiększenie.

„BERLIETYZACJA” POSTĘPUJE

Wyjątkowo szybko opanowały Jelczańskie Zakłady Samochodowe produkcję licencyjnego autobusu „Jelcz-Berliet” PR-100. Pierwsze jego egzemplarze pojawiły się na ulicach w 1973 roku. Obecnie z każdym miesiącem produkcja tego 11-metrowego pojazdu wzrasta, przy tym podzespoły i części francuskie stopniowo zastępowane są odpowiednimi elementami polskimi.

Autobus ten, którego sylwetka jest już powszechnie znana, stanowić będzie typ przejściowy do znajdującego się już w próbach nowego autobusu „Jelcz-Berliet” PR 110, opartego o polskie rozwiązanie techniczne.

Szybkie rozwinięcie produkcji zarówno Autosanów, jak i Jelczy, zabezpieczy nie tylko wszystkie potrzeby krajowe, ale również powinno otworzyć określone perspektywy eksportowe. Już obecnie jesteśmy najpoważniejszym producentem

autobusów w gronie krajów RWPG. W nadchodzących latach ta pozycja powinna ulec wzmocnieniu, czyniąc z Polski jeszcze bardziej atrakcyjnego partnera.

WYKORZYSTAĆ SZANSE

Dalsze systematyczne doskonalenie poszczególnych podzespołów stwarza gwarancję stałego utrzymywania się w światowej czołówce. W ostatnich latach, produkujemy już wiele podzespołów na najwyższym poziomie światowym, a wytwarzające je zakłady kooperacyjne stały się najnowocześniejszymi w polskim przemyśle motoryzacyjnym. Myśl techniczna na świecie nie stoi jednak w miejscu, dlatego każdy z wyrobów musi być ciągle ulepszany. Wiele tu zależy od operatywności zaplecza naukowo-badawczego przemysłu, które stać przeciw również na własne, rodzime rozwiązanie. Konstrukcja polskich „Autosanów” H9 jest tego wymownym przykładem. Po ważną rolę w opracowywaniu i wdrażaniu polskiej technicznej winien spełnić Przemysł Instytut Motoryzacji, powołany do życia 1 stycznia 1973 r.

Do wzrostu produkcji powinno się również przyczynić planowana stopniowo „berlietyzacja” autobusów H9 z Sanoka, czyli stosowanie w autobusie sanockim poszczególnych elementów i podzespołów z „Berlieta”. Wpłyne to niewątpliwie na potaniecie produkcji i umożliwi wydłużenie serii.

Szybki rozwój przemysłu motoryzacyjnego stwarza szansę wydatnej aktywizacji eksportu. Wartość eksportu całego przemysłu motoryzacyjnego wzrosła z 200 mln zł dewizowych w roku 1968 do 800 mln zł dew. w 1972 roku. Należy przypuszczać, że również i eksport autobusów będzie rość w miarę ich dalszego unowocześniania i powiększania produkcji.

DANUTA CHMIEŁOWSKA

Rower znów masowym środkiem lokomocji

Po raz pierwszy od wielu dziesiątków lat Amerykanie kupili w ub. roku ponad 15 milionów rowerów, a więc prawie dwukrotnie więcej niż samochodów. Tempo wzrostu sprzedaży w roku bieżącym, przy kryzysie zbytu w przemyśle samochodowym, wykazuje dalsze umacnianie się tendencji do przesiedlania się na rowery. Trochę o kondycję, ochronę naturalnego środowiska, czy rosnące koszty transportu szczególnie w krajach słabo rozwiniętych stwarza na świecie ponownie ogromne zainteresowanie rowerami. Obecnie co 3 Amerykanin jeździ już na rowerze, podczas gdy w Europie tylko w Holandii i RFN większy odsetek obywateli korzysta z tego pojazdu. Jak ocenia „Financial Times”, w roku bieżącym tylko w 9 krajach świata potrzeba będzie 45 milionów rowerów. W USA, licząc tylko sprzedaż z roku ubiegłego, potrzeba będzie ponad 15 milionów rowerów, w Japonii 8,5 miliona, w ZSRR 8 milionów, w Chinach 6 milionów. Liczby te obejmują realne możliwości dostawy na rynek rowerowy, ale nie oznaczają pełnego zaspokojenia potrzeb.

W Europie największymi amatorami przesiedlania się na rower są mieszkańcy RFN, gdzie — jak wynika z wstępnych danych o sprzedaży w I półroczu — potrzeba będzie co najmniej 3 milionów rowerów. Francuzi kupią około 1,6 miliona rowerów i włosi około 1,3 miliona. Najmniej rowerów w stosunku do liczby ludności, około 1 miliona, sprzedano w Wielkiej Brytanii.

Dokończenie na str. 4

GERALD

FORD

demokratów, którzy wciąż ma ją przewagę w parlamencie. Takim kandydatem był właśnie Gerald Ford, zawsze przykładający dużą wagę do współpracy Białego Domu z Kongresem. Dał temu raz jeszcze wyraz w miniony czwartek w przededniu zaprzysiężenia na 38 w historii USA prezydenta. Gerald Ford (nie jest spokrewniony z rodziną potentatów amerykańskiego przemysłu samochodowego) ukończył

niedawno 61 lat. Urodził się 14 lipca 1913 roku w mieście Omaha, stan Nebraska. Wkrótce potem jego rodzina przeniosła się do stanu Michigan. Z wykształcenia jest prawnikiem, studiował na uniwersytetach Michigan i Yale. W czasie II wojny światowej rozpoczął służbę w amerykańskiej marynarce wojennej, kończąc ją w stopniu komandora — porucznika po prawie czterech latach w 1946 roku, kiedy wrócił do swego miejsca zamieszkania w Grand Rapids w stanie Michigan i tam otworzył kancelarię adwokacką. Specjalizował się w doradztwie prawnym dla wielkich banków. Ożenił się w 1948 roku, ma trzech synów i córkę.

Karierę polityczną rozpoczął w 1948 roku, kiedy po raz pierwszy został wybrany do Izby Reprezentantów.

Sadząc z postawy Geralda Forda w Kongresie, oczekuje się, że nowy prezydent Stanów Zjednoczonych będzie kontynuował dotychczasowe ogólne wytyczne polityki zagranicznej Waszyngtonu. Bezpośrednio przed objęciem prezydentury stwierdził zresztą, że jego administracja będzie kontynuowała politykę umacniania po koju na świecie. Oznajmił też, że polityka zagraniczna nadal będzie kierował dotychczasowy sekretarz stanu Henry Kissinger.

Niektórzy dotychczasowi współpracownicy Geralda Forda wyrażają pogląd, że jako prezydent będzie politykiem bardziej liberalnym niż w okresie, kiedy był członkiem Kongresu, ale pozostanie konserwatystą w sprawach fiskalnych. Powszechnie uważany jest za człowieka kompetentnego i odpowiedzialnego. Sam spośród własnych cech najwyżej ceni uczciwość.

T. K.

UWAGA—RODZICE!

Poznańska Fabryka Łożysk Toczących
w Poznaniu, ul. Krańcowa 9

PRZYJMIE

CHŁOPCÓW I DZIEWCZYNKI

w wieku 16—18 lat z ukończoną szkołą podstawową lub bez ukończonej szkoły podstawowej do przyuczenia w zawodach:

TOKARZ-SZLIFIERZ

w ramach

Dochodzącego Ochotniczego Hufca Pracy.

Przyuczenie trwa 1 rok, w którym to okresie junacy będą kończyć szkołę podstawową, przyuczając się jednocześnie do określonego zawodu, otrzymując wynagrodzenie 600,— zł miesięcznie plus premia.

Po odbyciu przyuczenia i przepracowaniu 2 lat mogą zostać skierowani na kurs przygotowawczy i po złożeniu egzaminu otrzymać tytuł wykwalifikowanego robotnika w określonym zawodzie.

Ponadto junacy otrzymują odzież roboczą i wszystkie świadczenia przysługujące pracownikom młodocianym.

Zakład posiada własną stołówkę przy zakładowej.

Korzystaj z szansy zdobycia zawodu i zgłoś się zaraz pod niżej podany adres do

Poznańskiej Fabryki Łożysk Toczących

Poznań, ul. Krańcowa 9

Dział Kadr i Szkolenia Zawodowego.

Dojazd tramwajami linii 6, 8, 12, 21 lub autobusem z placu Wolności — nr 70, 73.

4906-K1

Pracownicy poszukiwani

Okręgowa Dyrekcja Inwestycji Miejskich w Lesznie — zatrudni zaraz

NA STANOWISKU INSPEKTORA NADZORU — inżyniera lub technika budownictwa ogólnego — na terenie działania Dyrekcji.

Wymagane wykształcenie wyższe lub średnie techniczne plus uprawnienia budowlane i minimum 9 lat praktyki w wykonawstwie budowlanym.

Zgłoszenia kierować pod adresem Okręgowej Dyrekcji Inwestycji Miejskich w Lesznie, ul. 17 Stycznia nr 4. Warunki pracy i płacy do uzgodnienia na miejscu.

1992-K2

FTSB „Transbud - Poznań” Oddział I Poznań, ul. Majakowskiego 92 — zatrudni natychmiast:

— kierowców samochodowych z kategorią D(I), C(II) i BZ(III) zawodową,
— robotników do prac przeładunkowych. Praca w akordzie — dwuzmianowa.

Informacja telefoniczna pod nr tel. 720-61 i 720-62.

5149-K1

Wielkopolskie - Lubuskie Zakłady Przemysłu Cukierniczego Zakład „Goplana” w Poznaniu, ul. Wawrzyńca 11 — przyjmą zaraz:

- kierowców samochodów ciężarowych z I i II kat. prawa jazdy,
- robotników transportowych i magazynowych do prac za i wyladunkowych,
- brzdajistów magazynowych,
- rewidentów pojazdów.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Spraw Osobowych i Szkolenia.

5377-K1

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 3 w Poznaniu, ul. Strzelecka 2/6 — zatrudni zaraz na budowie hotelu „Poznań” i Osiedla Winogrody w Poznaniu:

- murarzy — tynkarzy,
- cieśli,
- operatorów spycharek i agregatów tynkarskich,
- malarzy,
- stolarzy,
- betoniarzy,
- robotników — mężczyzn i kobiety.

Dla chętnych jest również możliwość przyuczenia do zawodu malarza — szpachlarza i cieśli budowlanego, w ramach szkolenia wewnątrzzakładowego. Szkolenie trwa od 3—6 miesięcy. Warunkiem przyjęcia jest ukończenie 18 lat i dobry stan zdrowia.

Warunki pracy i płacy zgodnie z układem zbiorowym pracy w budownictwie.

Zamiejscowym zapewniamy zakwaterowanie w hotelu robotniczym i stołówkę — obiady płatne.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia i Płac PPB nr 3 Poznań, ul. Strzelecka 2/6, I piętro, pok. 105, tel. 572-91, wewn. 201.

5038-K1

UWAGA — RODZICE!

Poznańska Fabryka

Maszyn Żniwnych w Poznaniu

przyjmie chłopców i dziewczynki w wieku 16—18 lat bez ukończonej szkoły podstawowej do przyuczenia w zawodach:

TOKARZ, FREZER I ŚLUSARZ

w ramach dochodzącego

Ochotniczego Hufca Pracy.

Przyuczenie trwa 1 rok, w którym to okresie junacy będą kończyć szkołę podstawową i otrzymają wynagrodzenie 600 zł miesięcznie. Ponadto otrzymają odzież roboczą i wszystkie świadczenia przysługujące pracownikom młodocianym.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Spraw Osobowych i Szkolenia Zawodowego przy ulicy Pstrowskiego nr 1.

4538-K1

Ośrodek Badań i Rozwoju Pojazdów Szybowych w Poznaniu — pilnie poszukuje do pracy z terenu m. Poznania i pow. poznańskiego:

- inspektora nadzoru budowlanego — elektrycznego,
- inspektora nadzoru nad montażem i urządzeniami stanowisk badawczych,
- maszynistki ze znajomością języków: niemieckiego lub angielskiego.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Spraw Osobowych i Szkolenia, po nadesłaniu szczegółowego życiorysu pod adresem OBRS Poznań, ul. Dzierżyńskiego 231/239. 4514-K1

Praca

Opiekunka do półtorarocznego dziecka potrzebna. Szybner — Przemierowo koło Poznania, ul. Graniczna 15. Informacje do godziny 18. 37676g

Pomoc domowa na stałe pilnie potrzebna. Ul. Tomickiego 11a m. 1, tel. 712-26. 37310g

Kupno • Sprzedaż

Kupię bony PeKaO. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 37377g.

Kupię kasę pancerną dużą, może być uszkodzona, z podaniem ceny, najchętniej z Poznania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35491g.

Sprzedam wózek głęboki, niebieski. Poznań, Szamarskiego 34 m. 19. 35484g

Wiertarko — frezarkę (wytaczarkę), wrzeczono 60 mm i szlifarkę do otworów tanio sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35376g.

Szczecińska daga z rodowodem sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 37206gpr.

Numizmatykowi złotą monetę węgierską, rok 1742, sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 37359g

Sprzedam Zetor na chodzie z podnośnikiem. Marian Stempnik, Wysocko Wielkie, ul. Kościelna 29, pow. Ostrow Wlkp. 847p

Sprzedam ciągnik Zetor w bardzo dobrym stanie. Irena Woldt, Barwice, ul. Wojska Polskiego 68, pow. Szczecinek, woj. koszalińskie. 818p

Sprzedam jedną przyczepę dłużycową, dwie przyczepy skrzyniowe. Jeden ciągnik Zetor Major i jeden rozrząsacz obornika, dwukolowy. Aleksander Dura, Zbąszyń, tel. 231. 815p

Sprzedam Jawę CZ 175, cena 5.700 zł. Ryccarska 39b m. 16. 35510g

Pokoju dla uczennicy w Międzychodzie poszukuje. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 826p.

Małą kawalerkę, wysoki parter. Jeżyce — zamienie na większe. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35711g.

Kupię duże mieszkanie w willi, w rozliczeniu komfortowe M-3, w śródmieściu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 35752g.

Pracujących, na pokoje, przyjmę. Winogrody 25a. 35740g

Z powodu choroby, sprzedam gospodarstwo rolne 16 ha ziemi ornej, 2 ha łąki, z budynkami. Wincenty Kozłowski, Machnaw, poczta Kwilcz, pow. Międzychód. 35841g

Sprzedam gospodarstwo rolne 9 ha. Leon Sikorski, Pierzyska, poczta Łubowo, pow. Gniezno, stacja kolejowa Pierzyska. 819p

Zguby • Różne

Wypożyczalnia eleganckiej garderoby ślubnej. Poznań, Paderewskiego 1. 34705g

ODDZIAŁ REMONTOWY

Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Państwowej
Komunikacji Samochodowej w Poznaniu,
ulica Magazynowa nr 7 — telefon 33-32-01

ZAWIADAMIA,

że w Placówce Terenowej w Ostrowie Wlkp.,
ul. Kaliska nr 57/59, telefon 50-34

PROWADZI SPRZEDAŻ CZĘŚCI ZAMIENNYCH

pochodzących ze skasowanych pojazdów oraz
części nowych pełnowartościowych zbędnych
dla jednostek gospodarki społecznej,
nieuspołecznionej i osób fizycznych.

Sprzedaż dla jednostek gospodarki nieuspołecznionej i osób fizycznych odbywa się w każdy czwartek w godz. od 10—15.

Zamówienia należy kierować do Dyrekcji Oddz. w Poznaniu.

4642-K1

Piece katłowe i kuchenne, używane — sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35496g

Sax — tenor Weltklang, nowy — tanio sprzedam. Ul. Świerczewskiego 96 m. 12. 35511g

Samochody

Blacharstwo-lakiernictwo samochodowe — specjalność samochody rozbite Fiat 125 p. Syrena. Posiadam elementy nadwozia do wymiany. Gwarantuję fachową i szybką obsługę. Buk, Dobieżyńska 44, tel. 102. 33926g

Samochody Lublin. Zastawa — sprzedam. Sieraków Wlkp., tel. 118. 838p

Lokale

Zamienie kawalerkę na dwa pokoje z kuchnią samodzielną. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 34089g.

Przyjmę panią w pokoju. Ul. Warszawska, Działki Wolność 106. 35720g

Posiadam pokój słoneczny z kuchnią, przedpokojem, skrytką samodzielną, i pr., zabudowania gospodarcze w Golaszynie koło Rawicza — zamienie na podobne lub mniejsze w innej okolicy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35777g.

Młode, spokojne małżeństwo bezdzietne, członkowie spółdzielni, poszukuje pilnie dużego pokoju nieumeblowanego (możliwość udzielania korepetycji). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 35579g

Nieruchomości

Sprzedam domek jednorodzinny z ogrodem i garażem. Gniezno, Paderewskiego 26, Antoni Matuszak. 816p

Zaginal pies rasy owczarek alpski czarny — pod palany, w dniu 5. 8. 74 r. w okolicach Dębic — Zeleniec. Uczciwego znalazcę proszę o odprowadzenie pod adresem: Umótko wó, ul. Poznańska 18, powiat Poznań, za wynagrodzeniem. 37484g

Ziemia na trasie ul. Dobrego Pasterza — Winarska do kościoła zgubiłam zegarek „Pallas”. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Dobrego Pasterza 4. 35992g

Naprawa lodówek. Telefon 33-16-07. 33330g

Orwochom — barwne filmy pozytywowe wywołuję w terminie do 5 dni, wykonuje przezroczą barwną, czarno-białą do celów naukowych. Jan Kolec, Zakład Fotograficzny, Ratajczaka 36 (na rożnik Czerwonej Armii). 36655g

Dnia 8 sierpnia 1974 r. zmarł nasz długoletni i ceniony pracownik

MARIAN POTRAWIAK

główny księgowy

Pogrzeb odbędzie się w dniu 13 bm. o godz. 12.30 na cmentarzu junikowskim.

Rodzinie Zmarłego wyrazy serdecznego współczucia składają:

Kierownictwo i pracownicy
Zakładu Remontowo-Budowlanego
przy WZZK w Poznaniu

5495-K1

W dniu 7 sierpnia 1974 r. zmarł długoletni pracownik Poznańskich Zakładów Nawozów Fosforowych w Luboniu

WŁADYSŁAW GÓRKA

Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia składają

Samorząd Robotniczy i Dyrekcja
Poznańskich Zakładów
Nawozów Fosforowych w Luboniu

2082-K2

Dnia 9 sierpnia 1974 r. zakończyła pracowite życie, nasza najlepsza, kochana matka, babcia, prababcia i siostra

WERONIKA OSTRZYCKA

z d. Kowalczyk

Pogrzeb odbędzie się dnia 14 sierpnia 1974 r. o godz. 12.30 z kaplicy cmentarnej na Junikowie,

o czym zawiadamia
rodzina

37668g

Dnia 10 sierpnia 1974 r. zmarł nasz najdroższy ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 70

LUDWIK HOFFMANN

Pogrzeb odbędzie się dnia 13 bm. o godzinie 16 z kościoła św. Ducha w Grodzisku Wlkp.

W smutku pogrążona
rodzina

Grodzisk Wlkp., ul. Bukowska 58. 37643g

MARIANNE SOBIECHOWEJ

i Rodzinie

WYRAZY GŁĘBOKIEGO
ŻALU I WSPÓŁCZUCIA

z powodu śmierci

Męża i Ojca

składają:

Dyrekcja Szkoły — Kierownictwo
warsztatów i współpracownicy
Liceum Zawodowego i Zasadniczej
Szkoły Zawodowej w Świebodzinie

2059-K2

Dnia 11 sierpnia 1974 roku zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 87, śp.

MIECZYSLAWA PRZYBYLSKA

emerytowana nauczycielka,
odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie dnia 14 bm. o godz. 10 w kaplicy Sióstr Serafitek w Poznaniu, ul. św. Rocha 13, po czym pogrzeb o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie.

Zegnamy Ją ze smutkiem

Siostry Serafity

37691g

Dnia 11 sierpnia 1974 r. zakończyła po ciężkich cierpieniach swój pracowity żywot

WIKTORIA CICHOCKA

z domu Studzińska

Pogrzeb odbędzie się dnia 14 bm. o godzinie 9.30 na Junikowie.

W smutku pogrążony
siostrzeniec z rodziną

Swarzędz.

37738g

Dnia 10 sierpnia 1974 r. zakończyła swoje pracowite, pełne poświęcenia życie, sercem nam oddana, kochana mama, babcia i prababcia, przeżywszy lat 90, śp.

KATARZYNA DOLATA

z domu Sobolewska

Pogrzeb odbędzie się dnia 13 bm. o godzinie 14.50 na Junikowie.

W smutku pogrążona
rodzina

Poznań, Różana 12 m. 4. 37656g

† W dniu 10 sierpnia 1974 r. zmarł w 75 roku życia po krótkiej chorobie, śp.

STEFAN KĄZMIERCZAK

długoletni były pracownik Zarządu Miejskiego miasta Poznania, odznaczony Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 16.30 na cmentarzu parafialnym w Naramowicach.

W smutku pogrążona
żona z rodziną

37716g

† Dnia 11 sierpnia 1974 roku po długiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., zmarła nasza ukochana siostra, szwagierka i ciocia, śp.

HALINA STELMASZEWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 14 bm. o godzinie 15.30 z kaplicy cmentarza na Jeżycach przy ul. Nowina 1.

W smutku pogrążeni
rodzina i przyjaciele

Poznań, Dąbrowskiego 47 m. 4. 37726g

† Dnia 10 sierpnia 1974 r., przeżywszy lat 80, zmarła, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza żona, matka, siostra, ciocia, teściowa i babcia, śp.

FELICJA DRWĘSKA

z domu Kulesza

człowiek wielkiej dobroci serca i niezwykłej ofiarności.

Dnia 14 bm. o godz. 16 przed pogrzebem zostanie odprawiona w kaplicy cmentarnej w Puszczykowie Msza św. żałobna,

o czym zawiadamia

w głębokim smutku pogrążona

rodzina

Puszczykowo, Poznań. 37710g

† Dnia 11 sierpnia 1974 r. zmarł nagle nasz najdroższy mąż, tatuś, syn, zięć, brat, szwagier i wujek, śp.

WIESŁAW ZBIERSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 13 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu górczyńskim.

Żona z synem i rodziną

Poznań, ul. Staszica 19 m. 13. 37717g

† Dnia 10 sierpnia 1974 roku po długich i ciężkich cierpieniach zmarła, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i nigdy niezapomniana żona, matka, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 69, śp.

ANNA DUDZIŃSKA

z domu Kigler

Pogrzeb odbędzie się dnia 14 bm. o godzinie 11 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona
rodzina

Szamarzewskiego 26 a m. 10. 37702g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 sierpnia 1974 r. zmarł w wieku 74 lat, nasz ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek

LEON WALKOWIAK

popr., powstaniec wielkopolski, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Krzyżem Powstańcy.

Msza św. odprawiona zostanie dnia 14 bm. o godz. 8.30 w kościele św. Krzyża na Górczynie, po czym pogrzeb tego samego dnia o godz. 14 na cmentarzu górczyńskim.

Żona z rodziną

Poznań, ul. Dwatory 5 m. 3. 37700g

† Dnia 12 sierpnia 1974 r., przeżywszy lat 81, zmarła namaszczona Olejami św., nasza najdroższa matka, teściowa i babcia

CECYLIA MARCINKOWSKA

z d. Siejak

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 sierpnia 1974 r. o godzinie 9.15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim

TEATRY

W POZNANIU

— Nieczynne.

KINA

W WOJEWÓDZTWIE

CHODZIEŻ Noteć: „Nie ma mocnych”; Ceramika: „Wyzwanie dla Robin Hooda”.
CZARNKÓW — nieczynne.
GNIEZNO Polonia: „Akcja Bororo”; Lech: „Człowiek który stał palic”.
GOSTYN: „Ponieważ się kochała”.
JAROCIN: „Śmierć wybiera”.
KALISZ Oaza: „Kasztany miłości”; Kosmos: „Król Dzikiego Zachodu”; Stylowe: „Odstrzał”.
KĘPNO: „Francuski łącznik”.
KŁODAWA: „Nie mocnych”.
KOŁO: „Liliowa akacja”.
KONIN Górnik: „Wykręć szpiega”; Centrum: „Znikający punkt”.
„Kiedy legendy umierają” i „Englantian”.
KOSCIAN: „Wilki morskie” i „Zemsta wilka morskiego”.
KROTOSZYN: „Węgorz za 300 milionów”.
KRZYŻ: „Zbrodniarka czy ofiara”.
KÓRNIK: nieczynne.
LESZNO: „Audiencja”.
MIEDECHÓD: „Barwy ziemi”.
NOWY TOMYŚL: „Serafino”.
OBORNIKI: „Simon Bolivar”.
OSTRÓW Słońce: „Wiosna panie sierzanie”; Roma: „Na krańcu świata”.
OSTRZESZÓW: „Morderca samotnych kobiet”.
PIŁA Iskra: „Sutjeska”; Koral: „Nie oszukuj kochanie”; Sokół: „Dziwczynka szuka szczęścia”.
PLESZEW: „Morgiana”.
RAWICZ: „Początek nowego świata”.
RYCHTAŁ i ROGOŹNO — nieczynne.
SŁUPCA: „10 dni bezpłatnego urlopu”.
SREM Słońce: „Piękna nie chce milczeć”.
ŚRODA: „Kot”.
SZAMOTUŁY: „Eolomea” i „Stworzenia”.
TRZCIANKA: „Mordercy w imieniu prawa”.
TUREK: „Monolog”.
WĄGROWIEC: „Dziewica i cygan”.
WOLSZTYN: „Sacco i Vanzetti”.
WRZEŚNIA: „West side story”.

RADIO

PROGRAM I: 8.10 Mel. naszych przyjaciół; 8.25 „Babie lato” pow. H. Auderskiej; 8.35 Olsztynski koncert rozrywkowy; 9.05 Wakacje z muzyką; 9.30 Radio Praga prezentuje; 9.45 Rytm, barwy, nastroje; 10.08 Kwartety i kwintety jazzowe; 10.30 Lato z radem; 11.50 Nie tylko dla kierowców; 12.25 Z musicalowej sceny; 13 Z Dzierżanowskim na wesoło; 13.30 Rytm młodych; 14 „Znane i nieznane instrumenty ludowe”; 14.35 Wakacje z muzyką; 15.10 Wakacje z muzyką; 15.35 „Złoty Orfeusz 74” — X Międzynarodowy Festiwal Piosenki w Słonecznym Brzegu; 16.10 Z polskiej fonoteki; 16.35 Mel. z Kraju Rad; 17 Radiokurier; 17.20 Rytm; 17.40 Brasiliana; 18 Muzyka i Aktualności; 18.25 Non stop przebojów; 19.15 Gwiazdy polskich estrad; 19.45 Rytm, rynek, reklama; 20 Gwiazdy polskiego jazzu; 20.20 Interwis; 21 Sztuka żywności; 21.15 Konc. żywcem młodość; 21.35 Konc. żywcem młodość; 21.55 Recital wieczoru — N. Sinatra; 22.30 Z płyty „Emerson, Lake i Palmer”; 23.10 „Jam Session”; 0.10 Program nocny z Katowic.
WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 19, 22, 23, 24, 1, 2, 2.55.
PROGRAM II: 7.35 W radiowym tygodniu; 8.30 Przerwa remontowa stacji nadawczej 407 m; 16 Wypocznik i turystyka; 17.25 Aud. spo. łączna; 17.35 Utwory fortepianowe J. S. Bacha; 17.55 Aud. aktualna; 18.05 Muzyka po pracy; 18.40 Drogi poznania — „Antena pod czapka”; 19 Yassuchi Akutagawa — Tryptyk; 19.15 Lekcja J. angielskiego; 19.30 Mag. literacko-muzyczny; „Czas dojrzałości Nr 3”; 20.30 Książki, które na was czekają; 21 Muzyka okresu wypraw krzyżowych; 21.15 Zwierzenia wieczorne — B. Tomaszewski; 21.55 Rozmowa o wychowaniu; 22.05 Zespół Sidney'a Becheta; 22.20 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 23 Utwory Maurycego Ravela; 23.40 J. Haydn — I Koncert organowy C-dur.
WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 18.30, 21.30, 23.30.
PROGRAM WŁASNY: 16.20 Magazyn Spraw Studenckich; 16.45 „Skąd Lorenz miał pieniądze” — opow. J. Łafucina; 16.52 Jazz dla melomanów; 19 Ogólnopolski program stereofoniczny.
PROGRAM III: 8.05 Kiermasz płyt; 8.35 Ballady z wędrownego szlaku; 9 „Człowiek podziemny” — pow. Rossa MacDonalda; 9.10 Mocne uderzenie po francusku; 9.30 Nasz rok 74; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 10.35 Dzień jak co dzień; 11.45 „Eden” — pow. S. Lema; 12.25 Za kierownicą; 13 Na szczytach anteny; 15.10 Dyskoteka pod gruszą; 15.30 1:1 o sporcie rozmawia B. Tomaszewski i S. Wysocki; 15.45 Mistrzowie stylu souli; 16.15 R. Schumann — Karnawał op. 9; 16.45 Nasz rok 74; 17.05 „Człowiek podziemny” — pow. Rossa MacDonalda; 17.15 Kiermasz płyt; 17.40 Studzianki 13 sierpnia... — aud. dokum.; 18.05 Mistrzowie stylu sweet; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Niebiesko-Czarni w Olympos; 19.05 Zespół Savage Rose; 19.20 Bronia; 19.35 Walka o Pałac Elizejski 1974 r.; 19.35 Muzyka na pocztę UKF; 20 Muzyka an-

Ogień zawsze groźny

Zabezpieczyć plony całorocznej pracy

Donośny, jęki dźwięk syreny roznosi się echem po okolicy. Ludzie przerywają w polu pracę i obracają ku swoim zagrodom; po skórze przechodzą ciarki: u kogo to się pali? W naszej wsi czy nie w naszej?
Część zniwiarzy pozostawia narzędzia i biegnie w stronę zabudowań, choć nie widać tam ani języków ognia, ani nawet dymu. Są przeważnie członkami Ochotniczej Straży Pożarnej, muszą spieszyć na pomoc nie tylko swojej wsi.

Takie obrazki dobrze są znane mieszkańcom wielu rejonów, a szczególnie takich powiatów jak kolski, koniński, kaliski, turecki i słupecki. Każdego roku, głównie podczas żniw, idzie z dymem wiele ludzkiego dorobku.

Te lata jest na ogół spokojne. Liczne i obfite opady, tak bardzo przeszkadzające rolnikom w sprawnym sprzącie zbóż, w dużym stopniu eliminują niebezpieczeństwo pożarów; ale pożar powstaje nie tylko tam, gdzie jest sucho. Liczne np. były w tym roku wypadki samozapalenia się siana, zmagazynowanego w stanie nadmiernego zawilgoce.

— A przecież można było i temu zapobiec — mówi komendant OSP gminy Władysławów Edward Szczeciński.

Młodzież z Tomic buduje Dom Kultury

Młodzież z koła ZSMW w Tomicach pow. Pleszew znana jest z dużej aktywności w pracach społecznych na rzecz środowiska. Wielokrotnie organizowali oni „niedziele czynów”, a w ramach akcji „Każdy kłosa na wagę złota” pomagali ludziom starszym i chorym w terminowym sprzącie zbóż. Ale nie samą pracą żyje młodzież z Tomic. Często organizują się tu imprezy kulturalne i zabawy, a ponieważ miejscowy klub-kawiarnia był zbyt ciasny, postanowiono przystąpić do budowy w tym miejscu społecznego domu kultury.

Na ten cel przeznaczono większość dochodów z często organizowanych zabaw i imprez. Wiosną br. przystąpiono do układania fundamentów, a po Gminnej Olimpiadzie Wiedzy Rolniczej odbyło się uroczyste wmurowanie aktu erekcyjnego pod Dom Kultury. Znajdąc młodzież z Tomic z zapasu i konsekwencji w działaniu należy przypuszczać, że ambitne zadanie, jakie przed sobą stawiali, przyberze niebawem realne kształty i wszyscy mieszkańcy będą mogli pożytkować i kulturalnie spędzić wolny czas we własnym domu kultury, zwłaszcza, że w sukurs zapalonej młodzieży przyszli starsi mieszkańcy wsi. (mb)

Pijalnia soków w Środzie

Wiele słyszy się o zaletach świeżego soku z warzyw i owoców. W niejednym mieście Wielkopolski uruchomiono już pijalnię soków, a liczba ich klientów świadczy o tym, jak bardzo są one potrzebne.

Niedługo Środa będzie również posiadała taką placówkę. Na Osiedlu Młodych planuje się budowę dużego pawilonu spożywczego, w którym uruchomione będzie stoisko sprządaży warzyw i owoców oraz pijalnia soków. Świeże dostawy soków zapewni Środzka Spółdzielnia Ogrodnicza.

(zkr)

kiety w sprawie romantyzmu; 20.40 Rodzina Popiełuszkich; 20.55 Przebieg za przebojem; 21.25 Aktualności muzyczne z Paryża; 21.40 Na poboczu wielkiej polityki; 21.50 G. Verdi — „Lombardczycy”; 22.05 Gwiazda siedmiu wieczorów — Do nevan; 22.15 Powieść w wyd. dźwiękowy; 22.45 „Beniowski” W. Sieroszewskiego; 22.45 „I niech się wam w nocy przysni...” 23.05 Nokturny Fielda dla Mary Louise Boehm; 23.35 Wo kalizy Daniel Licari; 23.50 Gra Wes Mongomery.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 9 — Poranek Telewizji Najmłodszych; 10.05 — „Moje życie” — odc. II — filmu fab. prod. radzieckiej (kolor); 11.10 — „Paryska taksówka” — odc. III — film serijny prod. franc. (kolor); 16.05 — Dziennik (kolor); 16.20 — „Ukryte światło” — film fab. prod. czechosł. (kolor); 17.45 — Dla młodzieży — „Sposób na

— W naszych magazynach GS jest wiele soli bydlęcej, której nikt nie kupuje, a którą wystarczy przesyłać wilgotne siano, aby zabezpieczyć je przed zapaleniem. Bydło słoną paszę je chętnie.

Pocieszający to fakt, że systematyczne kontrole większych zagrod, prowadzone przez przedstawicieli urzędów gminnych, komend OSP, milicji i ORMO zaczynają przynosić lepsze rezultaty. Dowodzi tego mniejsza liczba stwierdzonych wykroczeń przeciwko przepisom bezpieczeństwa pożarowego.

Nie znaczy to oczywiście, że ta poprawa może nastrojać optymistycznie. Bo mimo szkoleń, pouczeń, upomnień, wielu jeszcze ludzi na pytanie, co należy robić w razie wybuchu pożaru — odpowiada: wezwać straż. A nie zabają o zmagazynowanie wody do celów gaśniczych i zgromadzenie podstawowego sprzętu. Żyją też na bakier z przepisami o likwidowaniu źródeł zagrożenia.

Mamy w tym roku trudne żniwa; trzeba dołożyć maksimum starań, by były bezpieczne, by nie stracić z plonów. W tych pracowitych dniach odwiedziłam powiat, który pod względem liczby pożarów znajduje się w czołówce wojewódzkiej — powiat turecki. Systematycznie prowadzona akcja prewencyjna i doświadczenia, wynikające z ponoszonych co roku strat pożarowych, wzmogły nieco ostrożność mieszkańców przy posługiwaniu się maszynami i urządzeniami elektrycznymi.

Opieka nad dziećmi wiejskimi

Obecnie — w okresie nasilonych prac polowych — zapewniono dzieciom w wieku przedszkolnym i młodzieży z niższych klas szkoły podstawowej opiekę wychowawczą. W województwie poznańskim czynnych jest obecnie 358 dziecińców wiejskich, których organizatorem jest Towarzystwo Przyjaciół Dzieci przy współudziale innych, społecznych organizacji.

Z dziecińców korzysta ponad 9 300 dzieci. Ponadto urządzono w okresie letnim 16 (każdy po 10 dni) ośrodków biwakowych, także dla dzieci wiejskich (2 200 uczestników), wczasów w mieście (380) oraz 65 punktów tzw. małych form wczasów (2 550). Ogółem ponad 440 placówek objęło opieką około 14 500 dzieci ze wsi.

Zarząd Okręgu TPD — za naszym pośrednictwem — zwraca się do wszystkich po-

lato”; 18.15 — „Tajemnice lochów Walimia” reportaż Tadeusza Litowczyńskiego; 18.35 — „Smak chleba” — program publicystyczny; 19.10 — Przypomnijmy, radzimy; 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — „Moje życie” — odc. II — filmu serijnego prod. radzieckiej (kolor); 21.25 — Wiad. sportowe; 21.35 — Interstudo — magazyn informacyjno-publicystyczny Krajów Socjalistycznych (kolor); 22.05 — „Kwiat polski” — scenariusz S. Mroczkowskiego i C. Seniuch — reż. S. Mroczkowski (kolor); 23 — Dziennik (kolor).

PROGRAM II: 17.10 — Polski film dok.; 18.20 — Teatr TV — „Adam Mickiewicz” — „Pan Tadeusz” — „Zamek” adaptacja i reż. A. Hanuszkiewicz; 19.20 — Do branc i Dziennik (kolor); 20.20 — Zapraszamy na wtorek — Anna German; 21 Przestrzeń i kształt — „Osiedla przyszłości” (kolor); 21.30 — „Niedziela Barabasza” — nowela filmowa TVP; 21.55 — 24 godziny (kolor).

Za kilkanaście dni — do szkoły

Czas zaopatrzyć się w podręczniki

Do rozpoczęcia nowego roku szkolnego pozostało jeszcze kilkanaście dni, najwyższy więc czas aby pomyśleć o zaopatrzeniu w podręczniki szkolne i pomoce naukowe.

Na pytanie jak wygląda sprawa zaopatrzenia w podręczniki szkolne, udzielił nam odpowiedź kierownik „Domu Książki” w Śremie — Zbigniew Tomczak.

— Zaopatrzenie w roku bieżącym w podręczniki szkolne jest znacznie lepsze niż w latach ubiegłych. Już w maju i czerwcu br. rozprowadzono do szkół kilkanaście tytułów podręczników. Obecnie kolporterzy, i dyrektorzy szkół mogą już od bierać brakujące dotychczas podręczniki takie jak: „Arytmetyka” do kl. I, „Geografia” i „Wiadomości o sztuce” do kl. V, „Wychowanie muzyczne” i „Wiadomości o sztuce” do kl. VI, „Język rosyjski”, „Wiadomości o sztuce” i śpiewnik „Łączy nas pieśń” do kl. VII „Historie” i „Wiadomości o sztuce” do kl. VIII. Nie ukazały się jednak dotychczas takie pod-

ręczniki jak „Geografia” do kl. VI i „Wychowanie obywatelskie” do kl. VIII. Nieco gorzej jest natomiast z podręcznikami do szkół średnich, gdyż brakuje tu jeszcze kilku tytułów. Centrala Księgarska zapewnia, że znajdują się one w sprzedaży jeszcze w tym miesiącu, ale kilka pozycji ukaże się jednak dopiero we wrześniu br.

Czy liczba rozprowadzonych podręczników zaspokoja w pełni potrzeby? Jeszcze nie. Uczniowie w dalszym ciągu będą musieli korzystać z używanych książek. Dlatego też od 18 bm. księgarnie będą prowadzić skup i sprzedaż używanych książek.

Lepiej niż w latach ubiegłych księgarnia zaopatrzona jest w zestawy lektur szkolnych. Więcej jest też słowników, atlasów i innych wydawnictw po mocniejszych. Nie można tego powiedzieć niestety o nowej małej encyklopedii kolorowej, która ukazała się na początku br., a której otrzymaliśmy za ledwie kilka egzemplarzy. (st)

ODPOWIADAMY

Lidia P. Konin — Wylądowanie lekarza może zdecydować o tym czy może Pani zostać dawczynią krwi. (2542)

Czytelnik ze Śremu — W okresie wypowiedzenia choroba nie powoduje przesunięcia terminu rozwiązania umowy o pracę. (2265)

Joanna P. Wągrowiec — Wszelkie ogłoszenia w prasie są płatne. W sprawie poszukiwania rodziny, prosimy zwrócić się do Polskiego Czerwonego Krzyża w Poznaniu, ul. Rybaki 18a. (2270)

Z. Cz. — Oborniki. — Z uwagi na to, że zwracał się Pan do wszystkich kompetentnych instytucji, nie widzimy możliwości dalszej interwencji. Inne sprawy, o których Pan pisze, jak również zmianę grupy rentowej należy załatwić w ZUS Poznań, ul. Dąbrowskiego 12. (2169)

Piotr K. Kakolewo. — Augustyn Szamarski był założycielem banków kredytowych na terenie Wielkopolski. (2284)

Owce z wielkopolskich PGR-ów

Pogłowie owiec w Wielkopolsce liczy obecnie 131 tys. sztuk. Działalność hodowlana zmierza w trzech kierunkach: uzyskania mięsa, wełny i hodowli sztuk zarodowych. Te ostatnie w rasach merynos i krzyżówkowej chętnie nabywają hodowcy sąsiednich województw. Najlepszymi wynikami hodowlanymi wykazują się owczarnie przedsiębiorstw w Rakoniewicach i Żydowie.

Na zdjęciu: okazałe stado owiec w Przedsiębiorstwie PGR Ptaszkowo. (za)

Fot. — H. Kamza

Trzeba się spieszyć z siewem rzepaku

W Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Jankowicach koło Tarnowa Podgórnego w powiecie poznańskim, specjalizującą się w uprawie rzepaku. Tegoroczne zbiory — mówi inż. Tadeusz Graczyk, kierownik produkcji spółdzielni — dały nam 140 ton ziarna. Za każdy kwintal poduszowanego ziarna dostajemy 1200 zł. Mamy dobrą ziemię III klasy, ale bardzo ciężką. Gdy tylko trochę popada, maszyny grzęzną w błocie. Mimo kiepskiej pogody musimy się spieszyć ze zwózką słomy i orką, bo najdalej 25 sierpnia trzeba zakończyć siew nowego rzepaku”.

W niedzielę na polu spółdzielni Jankowice trwała praca przy ustawianiu stogu słomy rzepakowej. Dzięki samobieżnym i samowyladowczym przyczepom traktorowym oraz transporterowi taśmowemu praca nie wymagała specjalnego wysiłku od siedmiu pracowników spółdzielni.

Na sąsiednim polu od godziny 5 rano pracował traktorzysta Jan Dzieliński (na zdjęciu dolnym). Przy pomocy gąsienicowego ciągnika wykonywał głęboką orkę na polu przeznaczonym pod zasiew rzepaku. (tt)

Fot. (2) — T. Talarczyk

Będzie woda

Opisaliśmy na łamach „Głosu” z 6. VII kłopoty, jakie mają mieszkańcy Bytnia z wodą do użytku domowego. Powodem kłopotów jest zły stan studni wiejskich. W związku z tą notatką kierownik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu w Urzędzie Powiatowym w Szamotułach — Zbigniew Najderek, poinformował redakcję, że Urząd Gminy w Kaźmierzu został zobowiązany do wyremontowania pompy stojakowej i odmudzenia studni. Termin wykonania tych prac — 30 sierpnia br. (zk)

